

Oponentní posudek

diplomové práce Bc. Zity Georgievové

„Role České republiky v procesu tvorby politiky životního prostředí Evropské unie“

Diplomová se zabývá zajímavým a bezesporu aktuálním tématem, a to jak z hlediska zhodnocení dvou let členství v EU, tak i s ohledem na přípravu předsednictví ČR v Radě EU v první polovině roku 2009.

Členění práce je systematické od vymezení role EU v oblasti životního prostředí, přes popis institucionálního rámce, změn v české legislativě a institucionálním zabezpečení členství v EU, až k případovým studiím zkoumajícím zapojení ČR do rozhodování orgánech EU.

Určité výhrady mám k popisu metodologie a hypotéz, který je podle mého mínění dosti kusý – není zřejmé pomocí jakých kritérií budou podmínky pro přípravu národních pozic u H1 verifikovány. Způsob operacionalizace H2 není popsán vůbec, navíc použití formulace „především“ v hypotéze je relativizováním jejího ověření. Podobně je na tom i H3 s formulacemi „zdá se“ a „spíše“. Dále u prvních dvou hypotéz chybí stanovení kritérií pro hodnocení efektivity. Rovněž není příliš jasné, jak moc jsou pro ověřování hypotéz významné „konzultace“ s diplomaty a experty (myšleni jsou nejspíš úředníci), v dalším textu o nich není jediná zmínka. Závěrečná poznámka o srovnání se zkušenostmi ostatních členských států pak nastoluje otázku, zda by k danému tématu nebylo vhodné zvolit přímo formu komparace s jiným(i) členským(i) státy (státem), která je naznačena v .

Vlastní ověření hypotéz v samém závěru práce je provedeno nedůsledně, v případě H1 není zřejmé zda je hypotéza potvrzena či vyvrácena. Podobně u H2 musí čtenář domýšlet, zda zmíněnou potřebou „domestikace“ evropské environmentální politiky“ je hypotéza spíš potvrzena či vyvrácena. Pouze u H3 je výslovně uvedeno, že „se částečně potvrdila“, což ovšem v případě takto vágně formulované hypotézy má dosti nízkou vypovídací hodnotu.

Kapitoly III. a IV. jsou pro účely zkoumaného tématu až příliš podrobné – vzhledem k tomu, že se v podstatě jedná o „předehru“ k vlastnímu předmětu zkoumání považují padesátistránkový rozsah za poněkud předimenzovaný.

V kapitole V. o změnách souvisejících se vstupem do EU v části o institucionálním zajištění členství ČR v EU (str. 61 an.) jsou sice uváděna příslušná prováděcí usnesení vlády, chybí však zmínka o příslušné zákonné úpravě např. kompetenčním zákonu 2/1969 Sb. v platném znění (koordináční úloha MZV), nebo zákonu 90/1995 Sb. o jednacím řádu Poslanecké sněmovny v platném znění (povinnost informovat Parlament ČR). Doporučoval bych rovněž do samostatného (číslovaného) oddílu zařadit text o francouzském institucionálním zajištění, jehož současné zařazení v oddílu nazvaném „Národní koordináční systém ČR“ je poněkud nepřehledné.

Zajímavým a poměrně problematickým, i když v práci pouze spíš jen obecně popsáným, tématem je konzistence mezi definovanými národními zájmy v oblasti environmentální politiky a postoji zastávanými ČR při přípravě a schvalování evropských předpisů.¹

---

¹ Tak např. při projednávání návrhu směrnice o kvalitě vnějšího ovzduší a čistějším vzduchu pro Evropu je otázkou nakolik je postoj zastávaný ČR v souladu s SPŽP, která emise prachových částic jmenuje mezi naléhavými problémy (str. 8). Zpráva o životním prostředí ČR v roce 2005 pak ukazuje, že kvalita ovzduší (a především pak emise prachových částic) se stává dokonce nejzávažnějším problémem ŽP. Alespoň podle mého

Diplomová práce je psána vcelku srozumitelným jazykem s poměrně malým počtem gramatických chyb (či spíše překlepů) a zjevných nepřesností. Tak například v posledním odstavci na straně 12 (pravděpodobně převzatém z úvodní kapitoly k udržitelnému rozvoji kompendia evropského práva SCADPlus) je chybně uvedeno, že Evropská rada „připomněla nezbytnost integrace environmentální problematiky“, zatímco ta přivítala přijetí strategií pro integraci environmentálních ohledů do tří zmíněných konfigurací Rady. Obnovenou Strategii EU pro udržitelný rozvoj (str. 18) schválila Rada ES nikoli Evropská rada.

Řadu nedostatků nicméně vykazuje používání literárních pramenů. Odkazy na prameny jsou nečastěji uvedeny na konci odstavce, takže často není jasné, jaká část textu je původní myšlenkou a co pochází z citované literatury. Podobným nedostatkem je např. citát jednoho odstavce s odkazem na sedm stran textu (str. 23, poznámka pod čarou 23), podobně nelogický je odkaz na deset stran stejného autora na str. 10 (v tomto případě se navíc jedná o doslovný přepis čl. 174 Smlouvy o Evropském společenství).

Na řadě míst textu nejsou citace k uváděným návrhům EK (např. str. 12, 86, 92), v seznamu literatury jsou uvedeny jen některé z nich (např. z tématických strategií, ač jsou v textu zmíněny všechny a některé i opakovaně, je uvedena jediná - Tematická strategie pro předcházení vzniku odpadů a jejich recyklaci).

Několika nepřesností se autorka dopouští i v přehledu literatury – tak např. van Schendelenovo dílo rozhodně v českém překladu nevydala Amsterdam University Press, ale brněnské Centrum strategických studií (navíc až v roce 2004).

Nedostatečně jsou v literatuře uváděny platné právní předpisy (zvláště pak základní a pozměňující smlouvy), bylo by vhodné uvádět plný název – např. Amsterodamská smlouva pozměňující smlouvu o Evropské unii, smlouvy o založení Evropských společenství a související akty – datum přijetí (29. 3. 1996) a případně i publikaci – Úřední věstník EU 97/C 340/01².

I přes uvedené nedostatky považuji práci za vhodnou k obhajobě, při které by se autorka mohla vyjádřit k následujícím otázkám:

1) Jak se na definování národních cílů v oblasti environmentální politiky projeví (či projevuje) příprava na předsednictví v roce 2009?

2) Jak je v rámci koordinačního procesu v ČR umožněna (zajištěna) účast zástupců zájmových skupin (stakeholders)?

Hodnocení práce navrhuji v rozmezí 8 – 11 bodů, v návaznosti na průběh obhajoby.

Mgr. Vojtěch Máca

---

názoru by pak logickým odrazem takové situace měla být podpora striktních limitů, tj. závazných imisních stropů.

² I tento způsob citace ovšem rovněž není bezchybný – Úřední věstník EU v roce 1997 nevycházel v českém jazyce.